

GIZA ESKUBIDEEN BEHAR ADINEKO ARRETARI BURUZKO POLITIKA

Konpainiak helburu informatiboekin soilik ematen du hurrengo euskarazko itzulpena, Konpainiaren webgunean eskuragarri dagoen jatorrizko dokumentu ofizialean oinarrituta. Euskarazko bertsioaren eta gaztelarazko dokumentuaren artean desadostasunik egonez gero, azken hori gailenduko da.

AURKIBIDEA

1.	JARRAIBIDEA ETA HELBURUA.....	3
2.	IRISMENA.....	4
3.	DEFINIZIOAK	4
4.	BEHAR ADINAKO ARRETAREN IKUSPEGIA	4
5.	GIZA KONPROMISOEKIKO KONPROMISOAK	5
6.	POLITIKA EZARTZEA	12
7.	DIBULGAZIOA, PRESTAKUNTZA ETA KONTSULTAK	15
8.	INFORMAZIOA EMATEKO BARNE SISTEMA (SALAKETA KANALAK)	15
9.	JARRAIPENA ETA KONTROLA	16
10.	BERRIKUSTEA ETA EGUNERATZEA.....	16
11.	ONARTZEA ETA INDARREAN JARTZEA.....	16

1. JARRAIBIDEA ETA HELBURUA

Giza Eskubideen errespetua da CAF Taldearen ekintzen printzipioetako bat, oro har eta ohiko moduan jarduten duen herrialde guztietan eta Taldea osatzen duten konpainia guztietan. Halaxe dago jasota CAF Taldearen Jokabide Kodean. Kode horrek kultura etikoarekiko konpromisoa eta araudia betetzeko konpromisoa jasotzen ditu, eta gobernu korporatiboaren eta jokabide profesionalaren arau eta printzipio orokorrak azaltzen ditu. Horiek guztiak dira kultura korporatiboa bideratzen duten parametroak finkatzeko gidalerroak.

Horrekin lotuta, CAFeko Jokabide Kodearen printzipio orokorrak derrigor bete beharreko jokabide-arauak eta estandar etikoak dira. Honako hauek zorrotz betetzearekin lotuta daude: legeak, Giza Eskubideak, askatasun publikoak eta Oinarrizko Eskubideak, tratu-berdintasuneko eta ez-bereizkeriako printzipioak, haurren lan-esplotazioaren aurkako babesa eta gutxienez tresna hauetan eta oraingo eta etorkizuneko garapenetan jasotako gainerako printzipio guztiak (gutxienez).

- Giza Eskubideen Nazioarteko Gutuna (honako hauek osatzen dute: Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, Eskubide Zibil eta Politikoen Nazioarteko Ituna eta Eskubide Ekonomiko, Sozial eta kulturalen Nazioarteko Ituna),
- Nazio Batuek Giza Eskubideen eta Enpresen inguruan argitaratutako Printzipio Gidariak,
- Enpresa Jokabide Arduratsuaren inguruko ELGAren ildo nagusiak enpresa multinazionaleri zuzenduta (ELGA, 2023).
- Laneko Oinarrizko Printzipio eta Eskubideei buruzko Lanaren Nazioarteko Erakundearen (LANE) adierazpena eta horren jarraipena,
- Nazio Batuen Mundu Ituna, giza eskubideen, lan-eskubideen, ingurumen-eskubideen eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzkoa. CAFek bat egiten du itun horrekin.

Aurrekoa garatzeko, Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles SArekin Administrazio Kontseiluak ("CAF" edo "Sozietatea"), CAF Taldearen enpresa nagusi gisa ("CAF Taldea" edo "Taldea"), Giza Eskubideen Behar Adinako Arretaren Politika ("Politika") hau onartu du, CAFen eta Taldearen politika eta estrategia orokorrak zehazteko legez esleituta dagoen ahalmen eskuorde ezinaren esparruan. Horren bidez, kultura etikoarekin eta Compliance-arekin duen konpromisoa berresten du, bere jardueraren eta balio-katearen esparruan Giza Eskubideak errespetatzeko erantzukizuna modu zehatzagoan bere gain hartuz, eta prozesu horren eraginkortasunari buruzko kontuak ematera eta Behar Adinako Arretara bideratutako kudeaketa modu eraginkorrean egiteko ezarritako baliabideak zehaztuz.

Horregatik, Politika hau eta, oro har, Giza Eskubideekin lotutako Taldearen prozedura, jarduera eta eragiketa guztiak lehen aipatutako nazioarteko erreferentziazko oinarrietan finkatzen dira, CAF Taldearen Jokabide Kodearen Printzipio Orokorren zati gisa, bai eta CAFek jarduten duen jurisdikzio guztietan giza eskubideak aitortzen edo aplikatzen dituzten nazioarteko eta nazioz gaindiko beste erakunde batzuen Printzipio Orokorren zati gisa ere.

Bestalde, CAF Taldeak, Politika honen bidez, arlo horretan defini daitezkeen nazioarteko jarraibide nagusiak betetzen dituela adierazi du eta, bereziki, aipatutakoez gain, honako hauek:

- Nazio Batuen Garapen Jasangarrirako Helburuak (GJH).
- Enpresa Jokabide Arduratsurekin lotutako Behar Adinako Arretari buruz ELGAk argitaratutako Gida (ELGA, 2018).
- Erakundeek Europa mailan behar adinako arretaren arloan aplikatu beharreko araudia.

2. IRISMENA

Politika hau aplikatu eta nahitaez bete beharrekoa da CAF Taldea osatzen duten erakunde guztientzat, jarduten duen jurisdikzio guztietan eta CAF Taldeko erakunderen bateko enplegatu, akziodun, zuzendari edo administrazio-organoren bateko kide guztientzat ("**CAF Taldeko kideak**" edo "**kideak**"), betetzen duten kargua edo kokapen geografikoa edozein izanda ere, alde batera utzi gabe sozietate bakoitzaren autonomia eta independentzia eta kasu bakoitzean aplikagarria den araudia betetzeko beharrezkoak diren aldaketak edo egokitzapenak.

Era berean, CAF Taldeak Politika hau betetzeko eskatuko die CAF Taldearekin nolabaiteko harreman komertziala duten balio-kateko hirugarrenei eta, bereziki, proiektu-bazkideei, agenteei, hornitzaileei eta bezeroei ("**Negozio Bazkideak**"), tipologia bakoitzaren berezitasunaren eta arlo horretako jardunbide egokiekin lotutako arauetan eta gidetan finkatutako mailen arabera. Horrekin lotuta, Politika hori interesdun guztiek eskuragarri izango dute jarraian zehaztuta dagoen moduan.

3. DEFINIZIOAK

Politika honetan espresuki aipatzen ez diren definizioak nazioarteko estandarren eta Politika honetako lehen paragrafoan aipatzen diren eta aplikagarriak diren arauen arabera interpretatu beharko dira, bai eta jurisdikzio bakoitzean aplikatu beharreko legeriaren arabera ere.

Merkataritza-harremanak: Negozio Bazkideekiko eta balio-kateko enpresekiko harremanak, bai eta enpresaren eragiketekin, produktuekin edo zerbitzuekin lotura zuzena duen gobernuko edo gobernuz kanpoko beste edozein erakunderekiko harremanak ere.

Balio-katea: CAF Taldeak hainbat kokapen geografikotan (eskualdeak, herrialdeak, etab.) egindako eta Taldeak eskaintzen dituen ondasun eta zerbitzuak ekoizteko beharrezkoa den jarduera multzoa.

Interesdunak: CAF Taldearen mundu mailako jardueren eragina jasan dezaketen edo jasaten duten interesak dituzten pertsonak edo taldeak. Ildo horretan, alderdi interesdunak izango dira, nolanahi ere, giza eskubideen titularrak, hau da, hala nola enplegatuak, Taldeak jarduten duen komunitate jakin bateko kideak, Giza Eskubideen defendatzaileak, hornidura-kateko langileak eta CAFek garatutako produktuen azken erabiltzaileak, adibidez.

4. BEHAR ADINAKO ARRETAREN IKUSPEGIA

CAF Taldeak ikuspegi proaktiboa hartzen du behar adinako arretaren arloan bere balio-kate osoan zehar, modu jarraituan, jarduera esparru, prozedura eta prozesu egokiak antolatuz, Giza Eskubideen arloan izan ditzakeen ondorio kaltegarrien identifikazioa, ebaluazioa, prebentzioa, arintzea, kontrola eta jarraipena egiteko.

Aurrekoarekin lotuta, Politika hau onartzea CAFeko Administrazio Kontseiluaren eskumena izango da. Horrek ez du eragotziko Politika hori betetzen dela eta ezartzen dela gainbegiratzeko lanetan CAF Taldearen Betetze Funtzioak parte hartzea.

Illo horretan, Politikaren ezarpenari buruzko atalean aurrerago adierazitakoa alde batera utzi gabe, etengabe eguneratuta eta aplikazioan egongo dira honako hauek gutxienez:

- Hornitzaileen Jokabide Kodea; bertan daude ezarrita maila etikoan bai zuzeneko hornitzaileei, bai balio-kate osoari eskatzen zaizkien gutxieneko eskakizunak, eta
- Giza Eskubideen arloko Behar Adinako Arretaren Prozedura espezifikoak, arreta egokiko edozein prozesutan sartu beharreko nahitaezko ekintzak bereziki kontuan hartuta.

Giza Eskubideen arloko Behar Adinako Arretaren Prozedura hori nazioarteko jardunbide egokienetan oinarrituko da beti, besteak beste, politika honen lehen atalean definitutakoetan, baina modu pertsonalizatuan, CAF Taldearen behar eta eragiketa espezifikoak erantzuteko.

Horri dagokionez, kontuan hartuko da, halaber, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Agentziak edo, hala badagokio, Komunitateko beste edozein organo eskudunek, Europako araudia interpretatzeko gida espezifiko gehigarriak definitzeko aukera. Horrekin lotuta, Agentziak emandako edozein jarraibide, erreferentzia edo irizpide kontuan hartu beharko da eta, hala badagokio, Giza Eskubideen arloko Behar Adinako Arretako azpisisteman txertatuko da, Politika honen ezarpenaren atalean aurreikusitakoaren arabera.

5. GIZA KONPROMISOEKIKO KONPROMISOAK

Politika honen helburu nagusia da nazioarteko itunetan eta legeria aplikagarrian onartutako Giza Eskubide guztiak sustatzea eta errespetatzea. Helburu horrekin, CAF Taldeak arlo horretan jarduteko lehentasunezko arloak finkatzen ditu, Politika honen lehen atalean identifikatutako legezko tresnen, orientabideen eta nazioarteko estandarren jarraibideen arabera.

Horrekin lotuta, CAF Taldeak honako premisa hau du abiapuntu: Giza Eskubide guztiak unibertsalak dira eta gizaki guztien berezko duintasunean oinarritzen dira, berdinak, zatiezinak eta elkarren mendekoak dira, eta elkarri lotuta daude.

5.1. GIZA ESKUBIDEEN ARLOKO KONPROMISO OROKORRAK

Aurrekoa oinarri hartuta, eta behar adinako arreta CAF Taldearen jarduerarekin lotutako konpromiso zehatzetara egokitzeko beharra kontuan hartuta, Giza Eskubideen arloko konpromiso orokor eta printzipio batzuk zerrendatzen dira jarraian, Politika honetan eta bere barne araudietan xehetasun handiagoz azalduko direnak:

1. **Haurrak babestea**
2. **Diskriminaziorik ezaren Printzipioa**
3. **Laneko Eskubideekiko errespetua**

4. Desgaitasuna duten pertsonen eskubideekiko errespetua
5. Gutxiengoen eta indigenen eskubideekiko errespetua
6. Genero-berdintasunarekiko errespetua
7. Arrazagatiko diskriminaziorik ezaren printzipioa
8. Tortura eta tratu ankerra debekatzea
9. Pertsonen salerosketaren debekua
10. Ingurumen-erantzukizuna
11. Giza Eskubideen eskualde-estandarrak betetzea
12. Jurisdikzio bakoitzean aplikatu beharreko araudia betetzea
13. Giza Eskubideekin lotuta, pribatutasunaren eta teknologia berrien kudeaketa eta adimen artifizia zaintzea

Giza Eskubideen arloko printzipio horiek betetzen direla ziurtatzeko, jarraian, Taldearen jardueretan maila globalean parte hartzen duten kolektiboen arabera bereizitako konpromiso zehatz batzuk adierazten dira, CAF Taldeko kideak ez ezik, balio-kate osoa eta alderdi interesdunak ere kontuan hartuta.

5.2. CAF TALDEAREN JARDUERA ERREPIKARIAREN ETA BALIO KATE OSOAREN KONPROMISOAK

5.2.1. Derrigorrezko edo nahitaezko lana eta haurren lana baztertzea

CAF Taldeak adingabeen eskubideak aitortu eta errespetatzen ditu, Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioan egituratuta dagoen moduan. Horrekin lotuta, lehentasuna ematen zaie adingabeen babesari eta ongizateari Taldearen eragiketen alderdi guztietan.

Horretarako, CAF Taldeak uko egiten dio derrigorrezko edo nahitaezko lan mota orori, baita pertsonen esklabotza eta salerosketa mota orori ere, LANEren nahitaezko lanari buruzko hitzarmenarekin bat etorritik. Gauza bera aplikatuko da beren borondatearen kontra langileak atxikitze formularekin.

Bereziki, ezin da haurren eskulana erabili, eta langileen gutxieneko adina jarduerak egiten diren jurisdikzio bakoitzeko legediak xedatuko du eta inola ere ezingo du izan hitzarmenak LANEren gutxieneko adinari buruz ezarritako gutxieneko adina baino txikiagoa.

5.2.2. Aniztasunarekiko eta diskriminaziorik ezaren printzipioarekiko errespetua

CAF Taldeak, bere balio-kate osoan, diskriminaziorik ezaren printzipioa beteko dela bermatzen du, Giza Eskubideen Nazioarteko Gutunean jasotzen den bezala. Ildo horretan, CAF Taldeak konpromisoa hartzen du CAF Taldeko kide guztiak, Negozio Bazkideak eta alderdi interesdunak errespetu eta duintasun berdinarekin tratatzeko, haien arraza, generoa, adina, desgaitasuna, erlijioa edo beste edozein ezaugarri edo inguruabar edozein dela ere.

Horretarako, CAF Taldeak aniztasunaren, inklusioaren eta tratu- eta aukera-berdintasunaren printzipioak sustatzen ditu, eta konpromisoa hartzen du duintasun pertsonala errespetatzen duten lan-baldintzak izateko eskubidea bermatzeko, bai eta pertsonak modu justuan tratatzeko eta indibidualtasunagatik balioesteko lan-ingurunea sortzeko ere.

Era berean, Taldeak pertsona bakoitzaren osotasun fisikoa eta psikologikoa babesteko konpromisoa hartzen du, genero, adin, desgaitasun, nazionalitate, sexu-joera, etnia, erlijio, iritzi politiko eta beste edozein dibertsitate indibidualen arloan diskriminatzailea den portaera mota ororen aurka eginez, edo pertsonarentzat eta haren sinesmen edo lehentasunentzat kaltegarria denean, pertsonen adierazpen-askatasuna sustatuz.

Horregatik, ez da onartzen jazarpen fisikoa, ahozkoa, bisuala, sexuala edo psikologikoa, lan-ingurune iraingarri, aurkako, umiliagarri, beldurgarri, iraingarri edo ez-segurua sortzen duena.

Nolanahi ere, CAF Taldeak kontratazio-prozesuari eta lan-ingurune inklusiboari eutsi behar die. Prozesu horretan, aniztasuna sustatuko da zeharkako estrategia global, sozial eta konprometitu batean oinarrituta, eta diskriminaziorik eta jazarpen pertsonala dakarren abusuzko edo aurkako edozein jokaerarik gabe.

Bereziki, desgaitasuna duten pertsonentzako irisgarritasuna eta aukera-berdintasuna bermatuko dira, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioan ezarritako konpromisoak betez.

Era berean, CAF Taldea konprometituta dago trantsizio energetikoarekin eta mugikortasun inklusiboa etengabe hobetzearekin, eta, horregatik, zerbitzu berritzaileak eta inklusiboak eskaintzen dizkie bere bezeroei, haien adina edozein dela ere, eta bereziki kalteberatasun-, marjinazio-, mendekotasun- edo desgaitasun-egoeran dauden pertsonen.

5.2.3. Genero-berdintasuna sustatzea

CAF Taldeak konpromisoa hartzen du genero-berdintasuna eta emakumeen eskubideak sustatzeko, Emakumearen aurkako Diskriminazio Mota Guztiak Ezabatze Konbentzioak xedatutakoa betez.

5.2.4. Elkartzeko eta negoziazio kolektiborako askatasuna

CAF Taldeak babestu egiten du langileek beren interesak defendatzera eta sustatzera bideratutako erakundeetan trebatzeko edo parte hartzeko duten eskubidea.

Era berean, Taldeak errespetatu egiten du lan-unitateen barruan sindikatuak edo beste ordezkaritza modu batzuek ordezkatuak izateko eskubidea. Ordezkar horiek jarduten duten herrialdeetan indarrean dauden legedien eta praktiken arabera hautatutakoak izango dira.

CAF Taldearen ustez, negoziazio kolektiboa lehentasunezko tresna da pertsonen kontratu-baldintzak zehazteko eta zuzendaritzaren eta sindikatuen arteko harremanak arautzeko.

5.2.5. Osasuna, segurtasuna eta ongizatea

CAF Taldearen ustez, pertsonen osasuna, segurtasuna eta ongizate psikologikoa, harremanetakoa eta fisikoa da edozein unetan babestu beharreko ondasunik preziatuena, bai lanean, bai etxean, bai denbora librean. Era berean, CAF Taldeak konpromisoa hartzen du osasuna, segurtasuna eta ongizatea sustatzeko kultura sendoa garatzeko eta hedatzeko Talde osoan, lantokiak osasunerako eta segurtasunerako arriskurik gabe egongo direla bermatzeko, familia eta norberaren arteko kontziliazioa sustatuz.

Era berean, CAF Taldeak pertsonen ongizate pertsonala eta antolamendukoa sustatzeko konpromiso aktiboa hartzen du, pertsonen ahalmen berritzailearen bideratzaile gisa, eta, horrela, etengabeko berrikuntzara eta negozio arduratsu eta iraunkorrera bideratutako ingurunea sustatzen du.

Horretarako, lan-arriskuak prebenitzeko neurriak eta politikak etengabe eguneratu behar dira jardueraren maila guztietan, modu integratuan kudeatu behar dira, eta CAF Taldeko Kideek horien berri izan behar dute, betiere aplikatu beharreko araudia errespetatuz.

Nolanahi ere, CAF Taldeak jarduten duen jurisdikzioa alde batera utzita, lan-istripuen aurrean osasun-estaldura egokia ziurtatuko da, eta estaldura-araubide egokiak garatuko dira Taldeak bere jarduera garatzen duen lurraldeetan halako estaldurarik ez dagoenean edo halakorik abian ez dagoenean. Halaber, Taldeak zero istripu-tasa lortzeko helburua finkatu du.

Langileei ostatua ematen zaienean, honako hauek bermatu behar dira: bizi-baldintza duinak, segurtasuna eta garbitasuna, edateko ura eskuragarri izatea, saneamenduko eta higiene pertsonaleko instalazioak, komunikazioa, elektrizitatea eta osasun-instalazioetarako sarbidea, espazio pertsonalaren eta pribatutasunaren maila egokia ziurtatzeko, bai eta mugitzeko askatasuna ere.

5.2.6. Bidezko eta aldeko lan-baldintzak

Balio-kate osoan jarduten duen pertsona bakoitzak bere osasuna, segurtasuna, ongizatea eta duintasuna, gehieneko lanaldia, eguneko eta asteko atsedenaldiak, eta jaiegunak, baimenak eta urteko oporrak errespetatzen dituzten baldintzak izateko eskubidea du.

Langileen ordainsaria justiziaren eta soldata-berdintasunaren errespetuaren printzipioetan oinarritzen da, LANEren ordainsari-berdintasunari buruzko hitzarmenaren arabera lan bera egiten duten gizon eta emakumeentzat.

Gutxieneko ordainsariak ezin du izan lan-hitzarmen kolektiboetan eta jurisdikzio bakoitzean indarrean dagoen legezko araudian ezarritako gutxieneko soldata baino txikiagoa, LANEren aipatutako hitzarmenaren xedapenen arabera.

Bestalde, CAF Taldeak uste du lanbide-orientazioak eta -heziketak garrantzi handia dutela Taldean lan egiten duten pertsonen etengabeko garapenerako eta haien kompetentzietarako. Hori dela eta, prestakuntza-ekimenak egin behar dira, CAF Taldeko langileen gaikuntza eta teknifikazioa ahalbidetzeko, lanbide-jarduera modu seguruan egin

ahal izan dezaten, garatu ahal izan daitezen eta beren lanbide-lana egitean dituzten beharretara egokitu daitezen, bai eta laneko eremuan giza eskubideen arloan dituzten eskubideak eta betebeharrak ezagutu ditzaten ere.

5.2.7. Ustelkeria-praktikei uko egitea

Harreman zuzena dago, nazioarteko erakundeek eta Europar Batasunak adierazitakoaren ildotik, Giza Eskubideen babesaren eta ustelkeriaren aurkako borrokaren artean. Ustelkeriaren aurkako mekanismoak eta kontrolak aplikatzea ere baliagarria da Giza Eskubideen urraketa saihesteko; izan ere, urraketa horiek desagerrarazi nahi diren eta, nolanahi ere, aurre egin nahi zaien ustelkeria-praktika horien ondorio zuzen edo zeharkakoak izan daitezke.

Nazioarteko ikuspegiak (Nazio Batuak eta ELGA) eta Europako ikuspegiak ezarritakoa betez, CAF Taldeak Giza Eskubideen urraketari aurre egiten dio, ustelkeriaren aurkako zero tolerantziaren esparruan.

5.2.8. Fiskalitate arduratsua

CAF Taldeak kontuan hartuko du giza eskubideekiko errespetuaren ikuspegia, fiskalitate arduratsuko jardunbideen bidez.

5.2.9. Datu pertsonalen babesa eta pribatutasuna

CAF Taldeak konpromisoa hartzen du pertsonak babesteko haien pribatutasun, familia, etxe edo korrespondentziarekiko interferentzia arbitrario, ez-zentzuzko edo legez kanpokoetatik, bai eta haien ohorearen eta ospearen aurkako erasoetatik ere. Ildo horretan, debekatu egiten dira pribatutasunerako murrizketa "arbitrarioak" edo arrazoizkoak ez direnak, nahiz eta Estatu baten barne-legeen arabera baimenduta egon.

Zehazki, CAF Taldeak errespetatu egiten ditu alde interesdunen konfidentzialtasuna eta pribatutasun-eskubidea, bai eta erakundean lan egiten dutenen, bezeroen eta beste edozein alderdi interesdunen informazioa eta datu pertsonalak zuzen erabiltzeko konpromisoa ere.

Horretarako, diseinu bidezko datuen babesa (hau da, prozesu korporatibo bakoitzaren diseinutik txertatua) eta lehenetsita dagoena (hau da, prozesatze mugatua soilik behar-beharrezkoa den neurrian eta datuak biltzeko behar den aldian) CAF Taldearen negozio-prozesuen zati integrala dira, baita arlo horretako arriskuen analisia eta kudeaketa ere.

Jurisdikzio bakoitzean aplikatzekoa den araudia betetzen dela bermatzeko, CAF Taldeak, besteak beste, honako hauek ditu: legez behartuta dauden erakundeetan izendatutako Datuak Babesteko Ordezkariek, datuak babesteko bulego bat (kanpoko edo barnekoa izan daiteke), arlo horretako adituek osatua, eta bakoitzaren beharretara egokitutako arau-garapenak.

5.2.10. Teknologia Berriak eta Adimen Artifiziala

Jokabide Kode Korporatiboan aurrez ikusitakoarekin bat etorritik, CAF Taldeak teknologia berrien eta, bereziki, Adimen Artifizialaren (AA) erabilera arduratsua eta etikoa bermatuko du, eremu espezifiko horretan eta haren

erabilerarekin zerikusia izan dezaketen jardueretan Giza Eskubideekiko errespetua babestuz eta, horrela, balizko urraketak saihestuz.

Horri dagokionez, CAF Taldeak Zuzenbide Estatua, Giza Eskubideak eta balio demokratikoak errespetatzea eskatzen du AAren sistemaren bizi-ziklo osoan eta, beraz, askatasuna, duintasuna eta autonomia, pribatutasuna eta datu pertsonalen babesa, diskriminaziorik eza eta berdintasuna, aniztasuna, ekitatea, justizia soziala eta nazioartean aitortutako lan-eskubideak lortuko ditu. Horretarako, CAF Taldeak mekanismo eta babes egokiak ezarriko ditu, AA sistemaren bizi-zikloaren edozein fasetan esku hartzen duten pertsonen taldearen gaitasuna bermatuz.

5.2.11. Giza Eskubideen konpromisoak Negozio Bazkideengana zabaltzea

Taldeak Giza Eskubideak errespetatzen dituzten eta beren jarduerak garatzen dituzten komunitateen garapen sozioekonomikoan laguntzen duten Negozio Bazkideekin lan egiten du.

Horri dagokionez, Politika honetako beste aurreikuspen espezifiko batzuez gain, eta oro har, Negozio Bazkideei ere zabaltzen zaizkie Politikaren konpromisoak aplikagarri izan daitekeen guztian.

Ondorengoak bereziki:

- Kontuan hartzen da Giza Eskubideekiko errespetua proiektuak garatuko diren arloetan azpiegitura-proiektuak, ekipamenduak eta beste edozein sistema diseinatu eta eraikitzean eta, ahal den neurrian, hirugarrenetik harreman horietan gizarteratzeko ekintzak ezartzen dira, hala nola tokiko eskulana kontratatzea edo tokiko proiektuak garatzen laguntzea, besteak beste.
- Funtzionamendurako oinarritzko premisatzat hartzen da Negozio Bazkideekiko kontratu-betebeharrak sartzea, giza eskubideen arloko konpromiso horien ezarpena eta jarraipena ziurtatzeko, aplikatzekoak diren nazioarteko estandarren arabera eta kasu bakoitzaren inguruabarrak kontuan hartuta.

5.3. KOMUNITATEEKIKO ETA GIZARTEAREKIKO ETA INGURUMENAREN ARLOKO KONPROMISO GEHIGARRIAK

5.3.1. Komunitateen eskubideekiko errespetua

CAF Taldeak badaki bere jarduerak eragin zuzena edo zeharkakoa izan dezaketela komunitateetan, bertan dauden geografietan. Horregatik, Taldeak tokiko komunitate horien eskubideak errespetatzeko konpromisoa hartzen du, haien hazkunde ekonomiko eta sozialean lagunduz.

Baldintza indibidualak, garapen ekonomiko eta soziala eta kolektibitatearen ongizate orokorra hertsiki lotuta daude. Ildo horretan, Taldeak konpromisoa hartzen du jarduerak egiteko, bai zerbitzuak emanez, bai enpresa-jarduera berrien bidez edo, kasu jakin batzuetan, garapen ekonomikoa, soziala edo kulturala sustatuz, enpresaz kanpoko bideetatik, presentzia duen komunitateetan, gizarteratzean aurrera egiteko.

Zehazki, CAF Taldeak konpromisoa hartzen du bere sistemak, ekipamenduak, mugikortasun-soluzioak, produktuak eta zerbitzuak alderdi interesdun guztientzat irisgarriak izateko diseinatuta daudela bermatzeko, eta azken bezeroen

eta erabiltzaileen segurtasuna eta osotasun fisikoa arriskuan ez jartzeko, modu arrazoizkoan aurreikusi daitekeen neurrian.

5.3.2. Gutxiengoen eta herri indigenen eskubideekiko errespetua

CAF Taldeak gutxiengoen eta indigenen eskubideak errespetatzen ditu, Gutxiengo Nazional edo Etniko, Erlijioso eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideei buruzko Adierazpenarekin eta Herri Indigenen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Adierazpenak ezarritakoa betez, tokiko legeriek eska dezaketenetik harago eta, horrela, nazioarteko estandarrak betez.

Era berean, Taldeak kultura-, historia- eta erlijio-ondareko espazioak babesten ditu, haien kaltean edo suntsipenean parte hartzea saihestuz eta tokiko taldeek edo talde indigenek haietarako sarbide librea izatea eragotziz. Bestalde, kontuan hartzen da tokiko komunitateek eta indigenek beren biziraupen-baliabideetara sarbidea izateko beharra dutela.

CAF Taldeak, bere proiektuak garatzean eta bere jarduera esparruaren barruan, konpromisoa hartzen du alderdi interesdun garrantzitsu guztiak, komunitate indigenak eta tribalak barne, ahal den neurrian inplikatzeko, proiektuetan zehar komunitatearen parte-hartze aktiboa sustatze aldera.

5.3.3. Arrazagatiko bereizkeriaren debekua

CAF Taldeak zorrozki debekatzen du arraza-bereizkeria, eta berdintasuna sustatzen du, Arraza Diskriminazio Mota Guztiak Ezabatzeari buruzko Nazioarteko Konbentzioaren arabera.

5.3.4. Tortura eta genozidioa debekatzea

CAF Taldeak ez du parte hartuko genozidioari lagun diezaiokeen inolako ekintzatan, Genozidio Delituaren Prebentzioari eta Zehapenari buruzko Konbentzioak ezarritakoa betez. Bestalde, CAF Taldeak zorrotz debekatzen ditu tortura eta bestelako tratu krudel, anker edo apalesgarriak, jarduten duen edozein jurisdikziotan, Nazio Batuen Torturaren eta Bestelako Tratu edo Zigor Krudel, Anker edo Umiliagarrien aurkako Konbentzioan deskribatzen den bezala.

5.3.5. Pertsonen salerosketaren debekua

CAF Taldeak zorrozki debekatzen du pertsonen salerosketa bere balio-kate osoan, edozein modutan, eta horri aurre egiteko neurriak babesten ditu, Nazioz Gaindiko Delinkuentzia Antolatuaren aurkako Nazio Batuen Konbentzioarekin eta Pertsonen Salerosketa Prebenitzeko, Zapaltzeko eta Zigoritzeko Protokoloarekin bat etorritik, batez ere emakumeena eta adingabeena.

5.3.6. Ingurumen garbia, osasungarria eta jasangarria izateko giza eskubidea errespetatzea

CAF Taldeak konpromisoa hartzen du Nazio Batuen Giza Eskubideen Kontseiluaren 48/13 Ebazpena, arriskurik gabeko ingurumen garbi, osasungarri eta jasangarrirako eskubideari buruzkoa, eta etorkizunean nazioarteko estandar nagusien arabera garatuko den araudi guztia betetzeko.

lido horretan, eta industria-garapen jasangarria ziurtatzeko, Taldeak etengabe hartuko du kontuan, besteak beste, Giza Eskubideekin lotutako ikuspegia ingurumen-politikak eta ingurumen-kudeaketako sistemak berrikustean eta aplikatzean, jarduten duen herrialdeetan indarrean dagoen ingurumen-legediarekin eta ingurumen-arloko estandar onenekin bat etorritz.

Printzipio horiek Politika hau onartu ondoren argitaratzen diren nazioarteko jardunbide egokien araudiarekin eta gidekin osatuko dira, bereziki ingurumenari Buruzko Behar Adinako arretari dagokionez.

5.3.7. Eskualdeko estandarrak eta tokiko araudia errespetatzea giza eskubideak errespetatzean

CAF Taldeak Giza Eskubideen eskualde-estandarrak errespetatu eta betetzen ditu, Giza Eskubideen eta Herrien Afrikako Gutuna, Giza Eskubideei buruzko Amerikako Konbentzioa eta Giza Eskubideen Europako Konbentzioa barne, CAF Taldearen lanei dagokion jurisdikzio bakoitzean.

Halaber, jarduten duen jurisdikzio bakoitzean Giza Eskubideen arloan aplikatzekoak diren lege esparruak zorrotz betetzen direla bermatzen da.

6. POLITIKA EZARTZEA

Behar Adinako Arretaren eta Giza Eskubideen errespetuaren arloan hartutako printzipioak eta konpromisoak betetzen direla ziurtatzeko, ezinbestekoa da Politika hau ezartzea. Hori dela eta, helburu horri betetzeko oinarritzko jarraibideak zehazten dira jarraian.

Nazio Batuek argitaratutako Enpresei eta Giza Eskubideei buruzko Printzipio Gidarietan, Enpresa Jokabide Arduratsuari buruzko Enpresa Multinazionalen ELGAren Gidalerroetan eta Enpresa Jokabide Arduratsu baterako Behar Bezalako Arduraren ELGAren Gidan aurreikusitakoarekin bat etorritz, Politika hau ezartzeko oinarri gisa balio baitute, CAF Taldeak bere Compliance Sistema Korporatiboaren barruan definitutako Giza Eskubideen arloko Behar Adinako Arretaren azpisistemak, gutxienez, honako oinarritzko osagai hauek ditu:

- **Goi Mailako Zuzendaritzaren konpromisoa**

CAF Taldeko Goi Mailako Zuzendaritzak bere gain hartzen du Giza Eskubideak bere balio-kate osoan inplementatzeko eta bermatzeko konpromisoa, CAF Taldearen Jokabide Kodearen eta horretarako egindako garapen guztien bidez. Gainera, Giza Eskubideen Behar Adinako Arreta Politika hau Taldeak arlo horretan duen konpromisoaren beste adierazpen bat da.

- **Giza Eskubideen arloko behar adinako arretaren prozedura**

CAF Taldeak behar adinako arretarekin lotutako barne Prozedura bat definitu du, Taldearen arlo eta eragiketa guztietan Giza Eskubideetan izan ditzakeen edo zuzenean erlazionatuta egon daitezkeen ondorio kaltegarri potentzial eta errealak identifikatu, prebenitu eta arintzeko, eta bere gain hartzen du horien aplikazio iraunkorra.

Prozedura horrek Politikaren atal honetan aipatutako inplementazio-elementu asko biltzen ditu, eta arriskuen kudeaketan eta estandar etiko korporatiboak betetzean oinarritutako negozio-erabaki arrazoituak hartzeko bermea da.

Zehazki, prozedura horretan aurreikusten da, besteak beste, aplikatu daitezkeen erreparazio-mekanismoen kudeaketa edo Giza Eskubideen arloko Taldearen informazio- eta txosten-konpromisoen funtsezko alderdiak.

Horrez gain, aurreko hori behar adinako arretaren arloko beste mekanismo batzuekin bateratu behar da, hala nola CAF Taldeak Hirugarrenekin kontratatze duen Behar Adinako Arduraren Eskuliburuan aurreikusitakoekin edo CAF Taldeak nazioarteko zehapenen arloan duen Behar Adinako Arduraren Eskuliburuan aurreikusitakoekin. Tresna horiek Giza Eskubideen alderdiak ere hartzen dituzte kontuan eta, oro har, negozio-prozesuak eta ezarritako harremanak berariazko arrisku eta testuingurura egokitzeko aukera ematen dute, kontratu-berme eta antolamendu-neurri egokiak hartzeko.

- **Arriskuak identifikatzea eta ebaluatzea, eta inpaktuak prebenitzeko, arintzeko eta konpontzeko neurriak hartzea**

Behar adinako arretaren prozesuaren funtsezko zati gisa, CAF Taldeak Giza Eskubideekin lotutako arriskuak identifikatu eta ebaluatzen ditu Taldearen eragiketa guztietan, besteak beste, kokapen geografikoa, proiektuaren berezko inguruabarrak eta CAF Taldeak eta haren Negozio Bazkideek garatu beharreko negozio-jarduerak kontuan hartuta.

Politika honen arabera, CAF Taldeak eguneratuta dauka bere metodologia, eta beharrezko elementu operatiboak izango ditu Giza Eskubideen arloko arrisku errealak eta potentzialak (alderdi interesdunentzako ondorio kaltegarriak barne) identifikatu eta ebaluatzeko.

Era berean, arriskuen ebaluazioarekin batera, neurri egokiak hartzen dira ondorio kaltegarri potentzialak eta errealak prebenitzeko eta arintzeko, eta inpaktu-ebaluazioen ondorioak dagozkien proiektuetan barneratzeko, etengabeko hobekuntza-prozesuan laguntzeaz gain.

Helburu hori kontuan hartuta, diseinua eta eraginkortasuna ebaluatzeko hartutako kontrol-neurrien monitorizazioa eta aldizkako jarraipena egiten da. Beharrezkoa denean, egindako ebaluazioaren emaitzen arabera, kontrol gehigarriak ezartzen dira. Horretarako, Nazio Batuek zehaztutako eta CAF Taldean ezarritako adierazleak hartzen dira kontuan, bai eta Europako araudiak, Estatu mailako araudiak edo Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Agentziak behartuta beste aplikazio esparru batzuetan gara daitezkeen beste edozein ere.

Horregatik, Giza Eskubideekin lotutako inpaktua izango duen edozein proiektutan, horrek CAF Taldearen zuzeneko ekintzaren ondorioz giza eskubideetan eragin ditzakeen edo eragiten lagun ditzakeen ondorio negatiboak konpontzeko beharrezko ekintzak aztertu eta adostuko dira.

- **Giza Eskubideak Enpresa Kudeaketan eta Balio-katean barneratzea**

CAF Taldeak bere gain hartu du kudeaketa-sistemetan Giza Eskubideei buruzko politika, prozedura eta kontrol korporatiboak etengabe txertatzeko konpromisoa. Horiek guztiak Taldearen ohiko prozesuen barruan ezarriko ditu, honako hauek guztiak kontuan hartuta: sozietateen independentzia, autonomia eta lege-egitura, bai eta haiek aplikatzeko esparru arautzailea ere. Horretarako, beste neurri batzuen artean, une oro sustatzen da taldeen eta jardueren arteko lerrokatzea Taldeak jarduten duen jurisdikzio guztietan, Giza Eskubideen arloan zehaztutako politiken, prozeduren eta kontrolen alderdi garrantzitsuetan.

Era berean, behar adinako arretarekin lotutako betebeharrak guztiak balio-kate osoan barneratzen dira.

- **Kanpoko eta barneko komunikazioa**

Taldeak behar bezala prestatzen ditu CAF Taldeko kideak eta, Negozioko Bazkideei dagokienean, Taldeak giza eskubideen arloan hartutako kontrolak, Politika honen bidez kultura korporatibo globala Giza Eskubideen gaineko Behar Adinako Arretarekin lotuta hartutako konpromisoarekin lerrokatzeko.

Era berean, kanpora begira eta gardentasunez ematen da behar adinako arretaren politika, prozesu eta jardueren edukia, eragindako pertsonen edo haien ordezkariak, edo agintari edo erakunde publikoek Giza Eskubideen arloan kezka dituzten proiektuen inpaktu-ebaluazioen ondorioak barne.

- **Kontsultak eragindako taldeei**

CAF Taldeak unean-unean identifikatuko ditu alderdi interesdunak kontuan hartu beharrekoak, Giza Eskubideen arloan eragina izan dezaketen jardura espezifikoak dagokienez. Ildo horretan, Nazio Batuen printzipio gidariak horretarako xedatutakoarekin bat etorritik, Taldearen jarduerak Giza Eskubideetan izan ditzaketen ondorioak zehaztasunez ebaluatu ahal izateko, interesdunen kezka ulertzen saiatuko da, eta zuzenean kontsultatuko zaie, hizkuntza eta parte-hartze eraginkorrerako izan daitezkeen beste oztopo batzuk kontuan hartuta.

Kontsulta mota hori egitea ezinezkoa den kasuetan, Taldeko sozietateek arrazoizko alternatibak hartu behar dituzte kontuan, hala nola aditu independenteei kontsultatzea, Giza Eskubideen defendatzaileei eta gizarte zibileko beste pertsona batzuei barne, eta iturri fidagarrietako informazioa hautatzea, hala nola Politika honen lehen atalean identifikatutakoak.

Aurrekoa alde batera utzi gabe, CAF Taldeak Giza Eskubideen arloan duen Behar Adinako Arretaren azpisisistema ezagutzeko beharrezkoa den informazioa etengabe zabalduko du eta interesdun izan daitezkeenei jakinaraziko die, baita haren aplikazioan nagusi diren printzipio, berme eta betebeharrak ere.

- **Jarraipena eta etengabeko hobekuntza**

Azkenik, CAF Taldeak Giza Eskubideen arloan Taldeak behar bezalako arreta emateko prozeduren eta neurrien inplementazioaren eta eraginkortasunaren jarraipena egiten du, politika honetan adierazitakoarekin bat etorritik. Era berean, Taldeak etengabeko hobekuntzako ikuspegia aplikatzen du, eta jarraipenetik ikasitako irakaspenak erabiltzen ditu etorkizunerako prozedurak eta neurriak hobetzeko.

Giza Eskubideen arloko barne-kontrol eguneratuaren esparruari eusteko beharraren ondorioz, ingurune arauemailea eta aplikagarri diren nazioarteko estandarrak dinamikoak direnez, politika honen bidez, CAF Taldearen Betetze Funtzioa gaitzen da, politika honetan zehaztutako konpromisoak eta betebeharrak betetzen direla ziurtatzeko beharrezkoa den garapenerako barne-araudia onartzeko.

Bestalde, egokitzen jotzen den kasuetan, kanpoko aholkularien, adituen eta Giza Eskubideen arloko adituen jarduna gaitzen da, balio-kateak Giza Eskubideen arloan dituen eraginei buruzko nahitaezko ebaluazioak egiteko, bai eta Taldean arlo horretan definitutako kontrolen eraginkortasuna eta efizientzia ebaluatzen ere.

7. DIBULGAZIOA, PRESTAKUNTZA ETA KONTSULTAK

Politika hau eskuragarri dago CAF Taldearen webgune korporatiboan (www.cafmobility.com), identifikatzeko erraza den bereizitako atalean.

CAF Taldeko kide guztiek CAF Taldeak Giza Eskubideen arloan programatzen duen prestakuntzara joateko betebeharra dute, prestakuntza deitzen denean eta, hala badagokio, CAF Taldeko Betetze Funtzioari horren edukiarekin lotuta sor daitezkeen kontsultak, zalantzak eta kezak jakinarazteko aukera eta ardura dute, bai eta hura garatzeko eta praktikan ezartzeko barne-araudia jakinarazteko aukera eta betebeharra ere. Betetze Funtzioak horretarako bide egokiak irekita, zabaldua eta kudeatuta edukiko ditu une oro.

Kontsulta-formula hori mekanismo arrunta eta arinena da arlo horretan sor daitezkeen zalantzei edo gaiei erantzuteko. Hala ere, arau-hauste edo irregulartasunen bat jakinarazi nahi izanez gero, CAFen Barne Informazio Sistema erabili beharko da eta dagozkion salatzaileak babesteko bermeak aplikatuko dira, aplikatzekoa den araudi espezifikoaren arabera eta hurrengo atalean adierazitakoaren arabera.

8. INFORMAZIOA EMATEKO BARNE SISTEMA (SALAKETA KANALAK)

CAF Taldeko kide guztiek dute Politika honetan ezarritako printzipioak eta parametroak urra ditzaketen laneko edo lanbideko testuinguruan identifikatutako portaerei edo jokabideei buruzko informazioa emateko betebeharra, arrisku-zantzua izan daitekeen edozein jardura edo jokabide ezagun barne.

Horretarako, CAF Taldearen Informazioaren Barne Sistema erabili beharko dute Taldearen Informazioaren Barne Sistemaren Politikan xedatutakoa betetz. Webgune korporatibotik sar daiteke bertara: www.cafmobility.com. Mekanismo hori CAF Taldekoak ez diren hirugarren guztiek ere eskura dezakete, politika honen ondoriozko ez-betetzeen berri emateko.

CAF Taldeko Informazioaren Barne Sistemak konfiantza-bermeak, konfidentzialtasuna (informatzailearen nortasuna babestea barne) eta Informazioaren Barne Sistemaren Politikan islatutako errepresaliak debekatzeko bermeak eskaintzen ditu, eta fede onez erabili beharko da, ez-betetze bat dagoela edo hura agertzeko arriskua dagoela arrazoizko uste batean oinarrituta.

Politika honek ezarritakoa urratzen dela ikertu eta baieztatzen denean, eragindako arriskuaren edo kalteen proportziokotzat jotzen diren diziiplina-neurriak (lan arloan) edo kontratu-neurriak (Negozio Bazkideekiko merkataritza-harremanetan) hartuko dira.

Lan-ikuspegitik hartutako neurriek aplikatu beharreko araudia errespetatuko dute, eta, horregatik, ez dute imotasuna edo proportzionaltasuna galduko egitateen larritasunarekin, eta, hala badagokio, Langileen Legezko Ordezkaritzari jakinaraziko zaio.

9. JARRAIPENA ETA KONTROLA

Auditoretza Batzordeak eskumena du, besteak beste, sozietatearen barne-kontrolaren eraginkortasuna ikuskatzeko, arriskuak kontrolatzeko eta kudeatzeko sistemak (finantzarioak zein ez-finantzarioak, oro har) ikuskatzeko, eta Sozietatearen barne-kodeak eta Informazioaren Barne Sistema betetzen direla gainbegiratzeko, bereziki.

Betetze Funtzioa barne-instantzia bat izango da, ekimen-, zaintza- eta kontrol-ahalmen autonomoak dituen, eta Politika honen aplikazioaren jarraipena, ikuskapena eta kontrola egiteko eskumena duena. Aldian-aldean ebaluatuko da haren eraginkortasuna, eta neurri egokiak hartuko dira egon daitezkeen hutsuneak konpontzeko, eta aldian-aldean emango zaio horren berri Ikuskaritza Batzordeari.

10. BERRIKUSTEA ETA EGUNERATZEA

CAFeko Administrazio Kontseiluak, Auditoretza Batzordeak eskatuta, Politika eguneratuko du, bereziki honako egoera hauetakoren bat gertatzen denean:

- Gomendagarria izatea, eragiketa eta neurri propioen, filialen eta, enpresaren balio-kateekin eta ezarritako merkataritza-harremanekin zerikusia dutenean, aldizkako ebaluazioen emaitzen ondorioz, Giza Eskubideetarako ondorio kaltegarrien irismena detektatzeko, prebenitzeko, arintzeko, ezabatzeko eta minimizatzeko jardueren eraginkortasuna gainbegiratzeko.
- Politika honen edukiari eragiten dioten arau-aldaketa garrantzitsuak onartzen badira.
- Politika honetan egindako berrikuspen eta egiaztapenen ondorioz, hobekuntza-arloak edo gabeziak hautematen badira.

11. ONARTZEA ETA INDARREAN JARTZEA

CAFeko Administrazio Kontseiluak, 2023ko abenduaren 19an egindako bileran, Giza Eskubideen Behar Adinako Arretaren Politika hau onartzea erabaki zuen, eta data horretatik aurrera sartuko da indarrean.

Data: 2023/12/19
CAFeko Administrazio Kontseilua

HISTORIKOA	DATA
Lehenengo edizioa.	2023-12

Oharra: dokumentuan egindako aldaketak gorriz markatuko dira.

